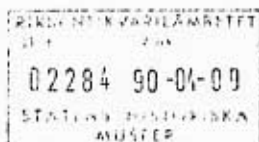

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIERÄMBETET

Byggnadsminnesförklaring av sjöbodarna A, B, C och D vid Valsäng strand på fastigheten Valsäng S:1, Klövedals socken, Tjörns kommun

Kommunstyrelsen i Tjörns kommun har i skrivelse den 27 februari 1986 väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av sjöbodarna vid Valsäng strand, som är en samfällighet. Området finns med i det kommunala kulturminnesvårdsprogrammet 1979 - 1980 och bodarna föreslogs där bli byggnadsminne. Bohusläns museum har i skrivelse den 13 november 1986 förklarat att bodarna utgör en särpräglad del av Tjörns byggnadskultur och att de uppfyller kriterierna för en byggnadsminnesförklaring. Byggnadsnämnden och kultur-nämnden har båda tillstyrkt byggnadsminnesförklaring. Ägarna till bodarna A - D har accepterat de skydds-föreskrifter som föreslagits. Ägarna till boden E har motsatt sig byggnadsminnesförklaring. Ägarna till samfälligheten har beretts tillfälle att yttra sig i ärendet.

Området med sjöbodarna ligger inom Stigfjordens naturvårdsområde och skyddas genom 19 § naturvårdslagen.

Valsängs strand omnämns första gången 1594 i biskop Jens Nilssøns "Visitationsböcker och reiseoptegnelser". Vid laga skiftet 1837 fanns inom det avgränsade området sju sjöbodar och ytterligare två strax utanför. I dag finns endast fem bodar kvar, de fyra övriga revs, enligt uppgift, på 1930-talet. Fyra av de kvarvarande bodarna, A - D, är knuttimrade, de saknar fönster och taken är belagda med taktegel. Två av dem har fått en stående brädklädsel utanpå timret. De timrade bodarna härstammar troligen från 1700-talet. Den femte boden, E, är uppförd i resvirkesteknik och betydligt yngre än de övriga. Samtliga bodar är omålade.

Sjöbodarna vid Valsäng strand är ett tidigt exempel på den utveckling som skett från fisket såsom en binäring till jordbruket fram till våra dagars fiskelägen. Bodarna har ursprungligen hört till gårdar och backstugusittare i trakten och fyllt deras behov av båtplats och förråd för fiskeredskap och än i dag ägs de av folk med anknytning till Valsäng. Sjöbodarna och den avgränsade miljö de ligger i, är i all sin enkelhet ett av få exempel på äldre tiders byggnadssätt och på förhållandet mellan utkomsten från jordbruket och från havet. De uppfyller i

Postadress	Gatuadress	Telefon	Telefax	Telex	Postgiro
403 40 GÖTEBORG	L Badhusgatan 2	031-60 50 00	031-60 57 87	21 641 lstgbg s	3 51 84-1

sin helhet de krav som kulturminneslagen ställer för en byggnadsminnesförklaring. På grund av att ägarna till sjöboden E motsatt sig byggnadsminnesförklaring, finner emellertid länsstyrelsen att förutsättningar för att medtaga denna sjöbod i en byggnadsminnesförklaring för närvarande inte finns. Länsstyrelsen ämnar emellertid återkomma till frågan om förutsättningarna ändras i framtiden.

Delägarna i samfälligheten har beretts tillfälle att yttra sig.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen (1988:950) sjöbodarna A, B, C och D vid Valsäng strand för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar samtidigt enligt 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. De byggnader som markerats på bifogad karta får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. I byggnadernas inre får inte sådana åtgärder vidtagas som medför ingrepp i bärande stomme eller fast inredning.
3. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att byggnadernas kulturhistoriska värde inte minskas.
4. Det område kring byggnaderna som på bifogad karta avgränsats med streckad linje, skall hållas i sådant skick att byggnadernas karaktär och utseende inte förvanskas.

Länsstyrelsen lämnar råd i fråga om underhållet av byggnaderna och värden av det omkringliggande området.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § samma lag lämna tillstånd till att byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsföreskrifterna. Länsstyrelsen får därvid ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen.

Enligt 3 kap 21 § kulturminneslagen gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten i Göteborg, se bilaga (formulär 2).

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit landshövding Kjell A Mattsson, beslutande, länsråd Hans Busck, länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren, länsassessor Margareta Koch, länsarkitekt Torsten Hall, byrådirektör Gunnar Storm och biträdande länsantikvarie Mats Jonsäter, den sistnämnde föredragande.

Kjell A Mattsson
Kjell A Mattsson

Mats Jonsäter
Mats Jonsäter

Bilagor

Karta i skala 1:1000

Uppmättningsritning i skala 1:100

Besvärshänsvisning

Kopia till

riksantikvarieämbetet + bilagor + delg kvitto

Tjörns kommun + bilagor + delg kvitto

Sture Andersson, Kyrkefjäll 101, 440 60 SKÄRHAMN +

bilagor + delg kvitto

Lars Kristiansson, Tådås 2104, 440 60 SKÄRHAMN + bilagor

+ delg kvitto

Mia Berner, Valsäng 304, 440 60 SKÄRHAMN + bilagor + delg

kvitto

Oskar Olssons dödsbo, c/o Gunnar Olsson Träringen 69, 416

79 GÖTEBORG + bilagor + delg kvitto

Ivar Pettersson, Kyrkefjäll, 440 60 SKÄRHAMN + bilaga 1

och 2

Jan Jansson, Kyrkefjäll 302, 440 60 SKÄRHAMN + bilaga 1

och 2

Delägarna i samfälligheten (se särskild sändlista) + bi-

laga 1 och 2

Byggnadsnämnden i Tjörns kommun + bilaga 1 och 2

Kulturnämnden i Tjörns kommun + bilaga 1 och 2

Bohusläns museum + bilaga 1 och 2

inskrivningsmyndigheten + bilaga 1 och 2

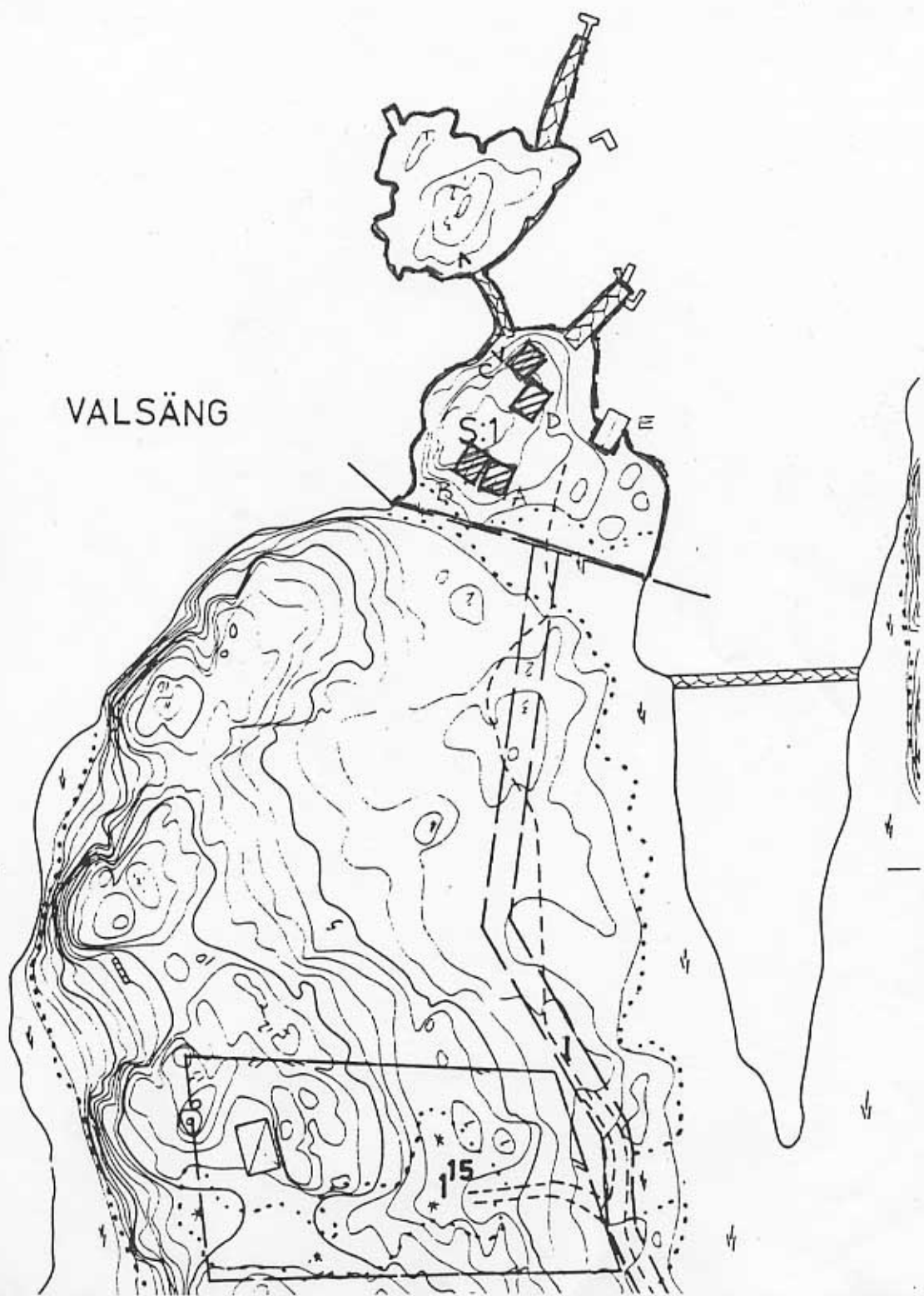
planenheten

miljövårdsenheten

kulturmiljöenheten

akten

VALSÄNG

HUS E

HUS D
FASADER ÖSTER

HUS E
FASAD ÖSTER

HUS D
FASADER NORR

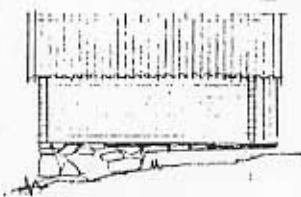
HUS C

HUS E
FASAD NORR

FASADER SÖDER

FASAD ÖSTER HUS A

HUS A HUS B
FASADER NORR

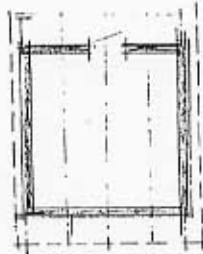
FASAD VÄSTER HUS B

FICKERODEN
VALSÅNG, TJÖRN

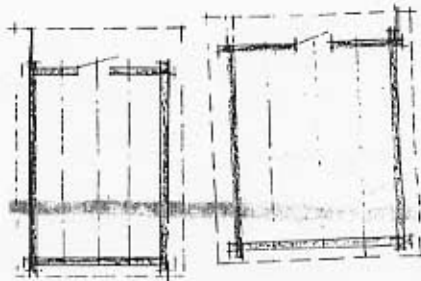
UPPMÄTNING NOV. 1982

W/S C

W/S D

W/S B
PLANER

W/S A

DATA 12100
5

7

7

101A